

TIETOSUOJASELOSTE – TIMSS 2023 -TUTKIMUKSEN KYSELY VARHAISOPPIMISESTA

Mihin tarkoituksiin henkilötietoja kerätään ja käytetään?

TIMSS 2023 -tutkimuksessa (*Trends in International Mathematics and Science Study*) kerättyjä henkilötietoja käytetään yksinomaan tieteellisiin tarkoituksiin. TIMSS on koulutuksen tutkimushanke, jonka tukijana on kansainvälinen IEA-järjestö (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*). TIMSS 2023 -tutkimuksen yhteydessä kerättävien henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohta ja kansallisen tietosuojalain 4.3 §. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilötietojen käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi (tieteellinen tutkimus ja tilastointi). Perusopetuslaissa (628/1998) koulutuksen järjestäjälle on säädetty velvollisuus arvioida antamaansa koulutusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Tähän ulkoiseen arviointiin osaltaan kuuluvan TIMSS-tutkimukseen liittyvän aineistonkeruun ja tulosten raportoinnin opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut Koulutuksen tutkimuslaitoksen tehtäväksi.

Mitä henkilötietoja pyydämme?

TIMSS-tutkimukseen osallistuvien neljännen vuosiluokan oppilaiden vanhempia tai huoltajia pyydetään vastaamaan kyselyyn varhaisoppimisesta (ns. kotikysely), jonka avulla kerätään tietoa tutkimukseen osallistuvien lasten varhaisoppimistoimista kotona, vanhempien tai huoltajien ammatista, syntyivätkö oppilas ja oppilaan vanhemmat tai huoltajat Suomessa, vanhempien tai huoltajien koulutustaustasta, kodin resursseista, vanhempien tai huoltajien mielipiteistä koskien lapsen koulua ja kotona puhutuista kielistä.

Koska TIMSS-tutkimukseen sisältyvä henkilötietojen käsittely perustuu opetushallintoviranomaisen lakisääteisen tehtävän suorittamiseen, vastaajilta ei pyydetä erillistä lupaa henkilötietojen käsittelyyn. Jos et halua vastata johonkin kysymykseen, voit jättää sen tyhjäksi.

Mitä henkilötietoja keräämme?

TIMSS-tutkimukseen osallistuvien oppilaiden vanhempien tai huoltajien vastauksista saadut tiedot kerätään ja tallennetaan numeerisessa muodossa. Tallennetut numerot edustavat valintoja (esim. monivalintakysymys tai kyllä/ei-valinta).

Tallennettuja tietoja ei voida käyttää yksittäisten vastaajien yksilöimiseen nimen mukaan. Sen sijaan jokaisella tutkimukseen osallistuvalla oppilaalla on numeerinen ID-tunnus, jonka avulla opettaja-, koulu-, varhaisoppimis- ja oppilaskyselyn vastaukset kohdennetaan kullekin oppilaalle. Tämän tunnuksen ja tutkimukseen osallistuvaan oppilaan nimen välinen yhteys on koulun vastuhenkilön, kokeenvalvojan ja Koulutuksen tutkimuslaitoksen tiedossa. Sitä ei kuitenkaan jaeta IEA:n tai kolmansien osapuolien kanssa.

Missä, miten ja miten pitkään henkilötietoja säilytetään?

TIMSS-tutkimuksen yhteydessä kerättyjä tietoja säilytetään tietoturvallisesti Euroopassa sijaitsevilla palvelimilla ja ulkopuolisilla ei ole pääsyä tietoihin. Vastaustiedot käsitellään keskitetysti IEA:ssa Hampurissa, Saksassa. Kaikki tietojenkäsittelyyn saapuneet tiedot on toimitettu ilman nimiä.

Lisäksi kaikki IEA:n työntekijät, jotka käsittelevät aineistoja, ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen sekä suorittaneet koulutuksen asianmukaisesta tietojen käsittelystä. Tietoja ja aineistoja käsittelevät Koulutuksen tutkimuslaitoksen työntekijät ovat suorittaneet tietosuojakoulutuksen, ja heitä sitoo lakisääteinen salassapitovelvoite. TIMSS-aineisto arkistoidaan määrittelemättömäksi ajaksi tutkimustarkoituksiin siten, että sitä voidaan hyödyntää tieteellisissä analyyseissa. Vastauksista luodaan tietokanta, jonka avulla tutkijat voivat vertailla koulutusjärjestelmiä maailmanlaajuisesti (katso Julkinen saatavuus alla).

Kenelle ja miten TIMSS-tutkimuksen tietoja luovutetaan?

Koulutuksen tutkimuslaitos lähettää vastaustiedot kyselyiden paperiversioista IEA:lle suojatun FTP-palvelimen kautta. Vastaustiedot kyselyiden verkkoversioista ovat vain Koulutuksen tutkimuslaitoksen ja IEA:n saatavilla. Molemmissa versioissa vastaustiedot ovat pseudonymisoidussa muodossa. Pseudonymisointi tarkoittaa henkilötietojen käsittelemistä siten, että henkilötietoja ei voi enää yhdistää tiettyyn henkilöön ilman lisätietoja (kaikki tällaiset lisätiedot säilytetään erikseen ja teknisten sekä organisatoristen toimenpiteiden avulla varmistetaan, ettei henkilötietoja voida yhdistää tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön).

TIMSS-tutkimusta johtaa kansainvälinen tutkimuskeskus (*International Study Center, ISC*), joka sijaitsee Boston Collegessa, USA:ssa, ja jossa suurin osa aineiston analysoinnista tapahtuu. Analyysi vaatii vastaustietoja, mutta ne lähetetään ISC:lle suojatun FTP-palvelimen kautta, pseudonymisoidussa muodossa. ISC:n työntekijät, jotka osana analyysia käsittelevät vastaustietoja, ovat allekirjoittaneet salassapitosopimuksen. Vastaustietojen siirtäminen yhteistyökumppaneillemme kolmansiin maihin on turvattu asianmukaisilla ja tarkoitusta vastaavilla toimenpiteillä, kuten erityisellä sopimuksella henkilötietojen käsittelystä (DPA) sekä eurooppalaisilla vakiosopimuslausekkeilla (*European Standard Contractual Clauses*).

Vastaustiedot jaetaan myös takaisin turvatus FTP-palvelimen kautta TIMSS-tutkimuksen toteuttavalle kansalliselle tutkimuskeskukselle eli Koulutuksen tutkimuslaitokselle.

Kyselyyn liitettävät tiedot

Varhaisoppimiskyselyn lisäksi koulujen rehtoreita tai johtajia, oppilaita ja opettajia pyydetään täyttämään oma kysely. Näistä lähteistä saadut tiedot liitetään varhaisoppimiskyselystä saataviin tietoihin lopullisessa kansainvälisessä tutkimustietokannassa (*international research database, IDB*).

Julkinen saatavuus

Lopullinen kansainvälinen tutkimustietokanta on julkisesti saatavilla seuraavilta verkkosivustoilta:

<https://www.iea.nl/data> (Amsterdam, Alankomaat)

<https://timssandpirls.bc.edu/index.html> (Boston, USA)

Kaikki tietokannassa olevat tiedot ovat pseudonymisoituja, eikä niitä voida yhdistää yksittäisiin henkilöihin tai kouluihin.

Automaattinen päätöksenteko ja profilointi

Emme suorita automatisoitua päätöksentekoa, mukaan lukien profilointia, johon viitataan EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksen artiklassa 22.

Rekisteröidyn oikeudet

Rekisteröidyllä on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artiklassa 15-20 määritellyt oikeudet sekä oikeus vastustaa tietojen käsittelyä. Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitos käsittelee henkilötietojasi tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja tietosuojalaki 1050/2018) nojalla yksilöille kuuluvien oikeuksien mukaisesti. Sinulla on oikeus saada itseäsi koskevat tiedot nähtäväksesi sekä vaatia epätarkkojen tai virheellisten henkilötietojen oikaisua.

Jos sinulla on kysyttävää rekisteröidyn oikeuksista, voit olla yhteydessä yliopiston tietosuojavastaavaan. Kaikki oikeuksien toteuttamista koskevat pyynnöt toimitetaan Jyväskylän yliopiston kirjaamoon. Kirjaamo ja arkisto, PL 35 (C), 40014 Jyväskylän yliopisto, puhelinnumero: 040 805 3472, sähköpostiosoite: kirjaamo@jyu.fi. Käyntiosoite: Seminaarinkatu 15 C-rakennus (Yliopiston päärakennus, 1. krs), huone C 140.

Jyväskylän yliopiston tietosuojavastaavan yhteystiedot:

Puhelinnumero: 040 805 3297

Sähköpostiosoite: tietosuoja@jyu.fi

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Sähköpostiosoite: tietuoja(at)om.fi

Rekisterinpitäjän yhteystiedot:

Koulutuksen tutkimuslaitos

Alvar Aallon katu 9

PL 35

40014 Jyväskylän yliopisto

Puhelinnumero: 040 805 4285 (Jouni Vettenranta, kansallinen koordinaattori)

Puhelinnumero: 040 054 5105 (Eija Puhakka, aineistokoordinaattori)

Sähköpostiosoite: timss2023@jyu.fi

sekä

IEA

Keizersgracht 311

1016 EE Amsterdam

The Netherlands

Puhelinnumero: +31 20 625 3625

Sähköpostiosoite: secretariat@iea.nl